

DECIZIE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Radu-Lum- Luci”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Radu- Lum-Luci”, intervenient accesoriu Anatolie Postolachi, cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din data de 29 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Radu-Lum- Luci” din motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel,

constată:

La 27 octombrie 2017 Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni (în continuare BC „Moldindconbank” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Radu- Lum-Luci” (în continuare SRL „Radu- Lum-Luci”), intervenient accesoriu Anatolie Postolachi, prin care a solicitat exercitarea dreptului de ipotecă și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din data de 19 februarie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a transmis în posesia BC „Moldindconbank” SA pentru a fi comercializate în scopul stingerii datoriei lui Anatolie Postolachi conform contractului de credit nr. 470 (2007) din 30 noiembrie 2017 bunurile imobile: teren pentru construcții, cu suprafața de 0,0916 ha, cu numărul cadastral xxxxx, construcție comercială, prestarea serviciilor cu suprafața de 107,8 m.p., cu numărul cadastral xxxxx, construcție accesorie cu suprafața de 34,7 m.p. cu numărul cadastral xxxxx, amplasate în r-nul xxxxx, s. xxxxx ipotecate în baza contractului de ipotecă nr. 5208 din 07 aprilie 2011, ce aparțin cu drept de proprietate SRL „Radu-Lum-Luci”, cu evacuarea tuturor persoanelor și bunurilor amplasate în acestea. S-a încasat de la SRL „Radu-Lum-Luci” în beneficiul BC ”Moldindconbank” SA suma de 1 684,20 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.(f.d.75,78-83)

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 18 martie 2019 SRL „Radu-Lum-Luci” a contestat-o cu apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată. (f.d. 84)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2019 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către SRL „Radu-Lum-Luci”, s-a comunicat apelantei că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 1 263,15 lei în termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. Totodată, i s-a adus la cunoștință consecințele neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel. (f.d. 90-92)

La 07 august 2019, prin intermediul oficiului poștal SRL „Radu-Lum-Luci” a depus cerere, prin care a prezentat dovada achitării taxei de stat în mărime de 1 263,15 lei, totodată a comunicat instanței de apel imposibilitatea prezentării apelului motivat din motivul nerecepționării hotărârii motivate. (f.d. 95)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 29 august 2019 a restituit apelul depus de către SRL „Radu-Lum-Luci” din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, a obligat Serviciul Fiscal de Stat de a restitui apelantei taxa de stat în mărime de 1 263,15 lei achitată la depunerea apelului. (f.d. 101-103)

Împotriva încheierii instanței de apel, la 07 octombrie 2019 a depus recurs SRL „Radu-Lum-Luci”, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, prin care s-a restituit apelantei cererea de apel. (f.d. 113-117)

În motivarea recursului societatea recurentă a indicat că a fost în imposibilitate de a prezenta apelul motivat în termenul acordat de instanța de apel prin încheierea din data de 18 iunie 2019, ori nu a recepționat hotărârea motivată a Judecătorei Hîncești, sediul Central.

SRL „Radu-Lum-Luci” prin cererea de apel nemotivată a menționat că temeiurile de drept și de fapt vor fi prezentate printr-o cerere de apel suplimentară, după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată.

La 07 august 2019 prin intermediul oficiului poștal a expedit în adresa instanței de apel dovada achitării taxei de stat, anunțând instanța despre imposibilitatea prezentării apelului motivat, totodată, a solicitat să i se acorde posibilitatea de a lua cunoștință cu materialele dosarului și cu hotărârea motivată a instanței de fond pentru a depune apelul motivat, însă această cerere a fost ignorată de instanța de apel.

De asemenea, SRL „Radu-Lum-Luci” a mai indicat că în cadrul soluționării cererii privind acordarea dreptului de a lua cunoștință cu materialele dosarului și eliberarea hotărârii motivate a instanței de fond, pentru a-și apăra drepturile și interesele ocrotite de lege în vederea întocmirii apelului motivat, instanțele judecătorești urmau să se conducă, atât de normele de drept naționale, cât și internaționale, precum și să aplice Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

BC „Moldindconbank” SA a depus referință la cererea de recurs înaintată de către SRL „Radu-Lum-Luci”, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 29 august 2019, a publicat-o pe portalul național al instanțelor de judecată la data de 30 august

2019, a expediat-o în adresa participanților la proces la 03 septembrie 2019, confirmare privind recepționarea de către societatea recurentă a copiei deciziei la materialele dosarului lipsește. Din recurs rezultă că SRL „Radu-Lum-Luci” a recepționat copia încheierii la 20 septembrie 2019.

În aceste circumstanțe recursul declarat de către SRL „Radu-Lum-Luci” la 07 octombrie 2019 se consideră a fi depus în termen.

Conform art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din data de 29 august 2019, din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs a constatat că la 18 martie 2019 SRL „Radu-Lum-Luci” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din data de 19 februarie 2019 a Judecătoria Hîncești, sediul Central, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată. Totodată, și-a rezervat dreptul de a depune apelul motivat după recepționarea hotărârii motivate. (f.d. 84)

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d), (1¹) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2019 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către SRL „Radu-Lum-Luci”, i s-a comunicat apelantei că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 1 263,15 lei în termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. Totodată, i s-a adus la cunoștință consecințele neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel. (f.d. 90-92)

Încheierea a fost expediată în adresa apelantei la 27 iunie 2019. Potrivit avizului de recepție, anexat la materialele dosarului, SRL „Radu-Lum-Luci” a recepționat încheierea la 25 iulie 2019. (f.d. 94)

Termenul limită de prezentare a apelului motivat și dovada achitării taxei de stat este 05 august 2019. În termenul acordat SRL „Radu-Lum-Luci” nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel, prezentând peste termen numai dovada achitării taxei de stat, nu și apelul motivat.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău la 29 august 2019 în temeiul art.369, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă a restituit cererea de apel depusă de către SRL „Radu-Lum-Luci” din motivul neexecutării indicațiilor instanței de apel și anume nedepunerea în termenul stabilit prin încheierea din data de 18 iunie 2019 a apelului motivat și dovada achitării taxei de stat. (f.d.101-103)

Instanța de apel a reținut că SRL „Radu-Lum-Luci”, deși a recepționat încheierea instanței de apel, prin care nu s-a dat curs apelului, nu a înlăturat neajunsurile în termenul acordat, ori ultima zi de înlăturare a neajunsurilor a fost 05 august 2019, apelanta prin intermediul oficiului poștal a expediat dovada achitării taxei de stat la 07 august 2019.

În aceste circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide ca fiind corectă soluția instanței de apel, ori importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procedurale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale.

SRL „Radu-Lum-Luci” a criticat încheierea instanței de apel, indicând că a fost în imposibilitate de a prezenta apelul motivat, ori nu a recepționat hotărârea motivată a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, totodată a solicitat acordarea posibilității de a lua cunoștință cu materialele dosarului, inclusiv cu hotărârea motivată.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea motivată a instanței de fond a fost expediată în adresa SRL „Radu-Lum-Luci” la 03 iunie 2019. (f.d.85) SRL „Radu-Lum-Luci”, prin apelul nemotivat, și-a rezervat dreptul de a depune o cerere de apel suplimentară în conformitate cu prevederile art. 365, alin. (1¹) din Codul de procedură civilă

Conform art. 365, alin. (1¹) din Codul de procedură civilă elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În speță, la 03 iunie 2019 deja era întocmită hotărârea integrală, la 10 iunie 2019 cauza civilă a fost expediată în adresa Curții de Apel Chișinău. SRL „Radu-Lum-Luci”, cunoscând de dreptul său de a lua cunoștință cu materialele dosarului, nu a dispus de diligență și nu a beneficiat de acest drept până la restituirea cererii de apel.

Instanța de recurs atenționează că nedepunerea de către partea în proces a diligențelor necesare pentru înlăturarea în termen a neajunsurilor nu poate constitui o circumstanță favorabilă recurenților în anularea încheierii contestate, cât timp nu au indicat ce i-a împiedicat în termenul acordat să înlătore neajunsurile cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa faptul că SRL „Radu-Lum-Luci”, cunoscând despre încheierea instanței de apel din data de 18 iunie 2019, prin care nu s-a dat curs apelului și i s-a acordat termen pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat, nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, în speță îndeplinirea la timp a actului de dispoziție al instanței de apel, care i-a acordat termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor apelului.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Dispoziții similare sunt prevăzute și în art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă potrivit căroro participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor, despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că neprezentând apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în termenul acordat de instanța de apel, SRL „Radu-Lum-Luci” a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Mai mult, prin prisma art. 115 din Codul de procedură civilă la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată, în speță SRL „Radu-Lum-Luci” nu a beneficiat de acest drept și nu a solicitat instanței de apel prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către societatea recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Radu-Lum-Luci”.

Se menține încheierea din data de 29 august 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas